

องค์ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ SWOT
จากการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 1 วันที่ 24 สิงหาคม 2555

**โดยนางสาวกชพรรณ พงษ์พยัคเลิศ
งานอาคารและสถานที่ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
เผยแพร่วันที่ 30 สิงหาคม 2555

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร (SWOT)

การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากปัจจัยต่างๆ ด้วย SWOT Analysis ซึ่ง ได้แก่

- 1.Strengths – จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ
- 2.Weaknesses – จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ
- 3.Opportunities – โอกาสที่จะดำเนินการได้
- 4.Threats – อุปสรรค หรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงานขององค์กร

การวิเคราะห์ SWOT อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เป็นการทำให้ Situation Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้วย หรือสิ่งทีอาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต การวิเคราะห์สภาพการณ์การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้ตนเองรู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดวิสัยทัศน์ หรือเลือกกลยุทธ์ระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป การค้นหากลยุทธ์โดยหลักการ มองกว้าง เห็นไกล รอบคอบ ตามหลักการกำหนดกลยุทธ์ในแบบต่างๆ

การวิเคราะห์ SWOT MATRIX เป็นเทคนิคการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาและนำการวิเคราะห์มาใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กร มีรูปแบบการวิเคราะห์ดังนี้

	ปัจจัยภายใน	S	W
ปัจจัยภายนอก			
O		SO – รุกไปข้างหน้า	WO – พัฒนา
T		ST – สร้างพันธมิตร	WT – ปรับเปลี่ยน

การวิเคราะห์ภายในองค์กร ต้องมีการวิเคราะห์ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน โดยคำนึงถึงปัจจัย 4 ปัจจัย ได้แก่

1. คน
2. เงิน
3. วัสดุหรือวัตถุดิบ
4. วิธีปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ภายนอกองค์กร ให้คำนึงถึงปัจจัย 4 ปัจจัย โดยเป็นการวิเคราะห์ โอกาส และอุปสรรค ได้แก่

1. นโยบายการเมือง
2. สภาวะเศรษฐกิจ
3. สภาพสังคม,ความเชื่อ,วัฒนธรรม
4. เทคโนโลยี

หลังจากวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เร็วแล้วนั้น นำมาเรียงลำดับให้ให้น้ำหนักคะแนน

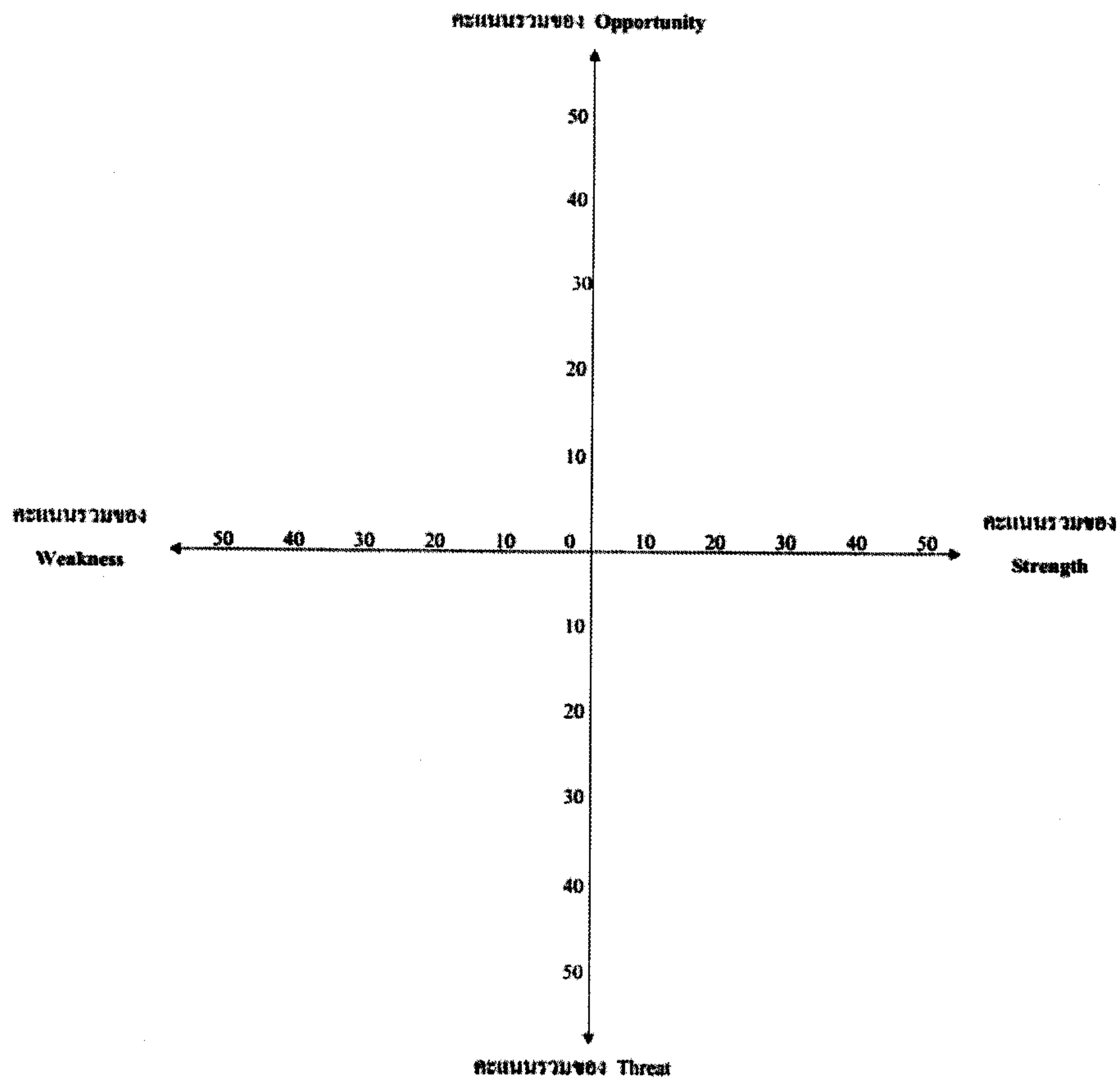
ตัวอย่างตารางการให้คะแนน SWOT Matrix

ลำดับจุดแข็ง	คะแนน	ลำดับจุดอ่อน	คะแนน	รวม
S ₁		W ₁		
S ₂		W ₂		
S ₃		W ₃		
S ₄		W ₄		
S ₅		W ₅		
คะแนนรวม S ₁ -S ₅		คะแนนรวม W ₁ -W ₅		

ลำดับโอกาส	คะแนน	ลำดับอุปสรรค	คะแนน	รวม
O ₁		T ₁		
O ₂		T ₂		
O ₃		T ₃		
O ₄		T ₄		
O ₅		T ₅		
คะแนนรวม O ₁ -O ₅		คะแนนรวม T ₁ -T ₅		

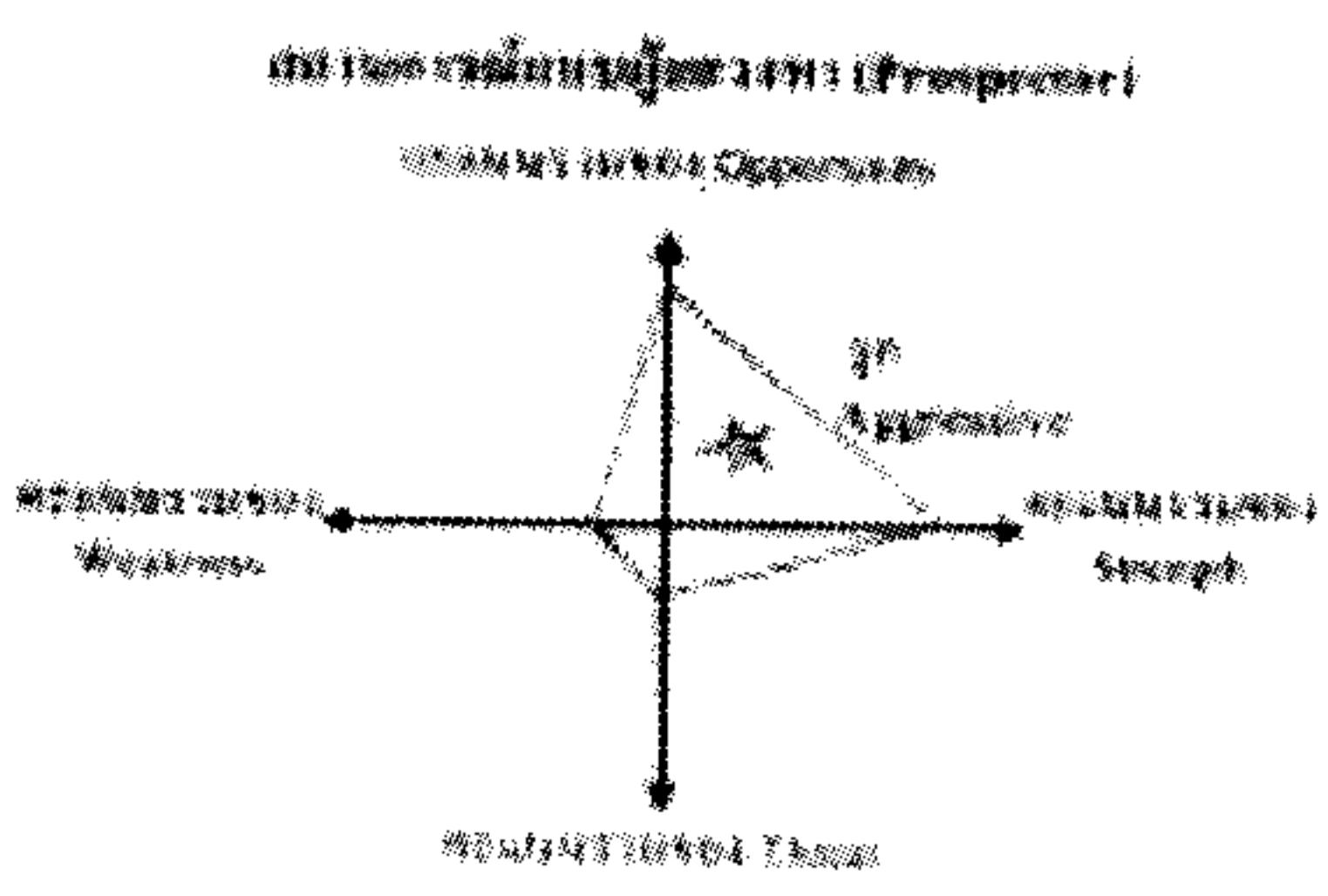
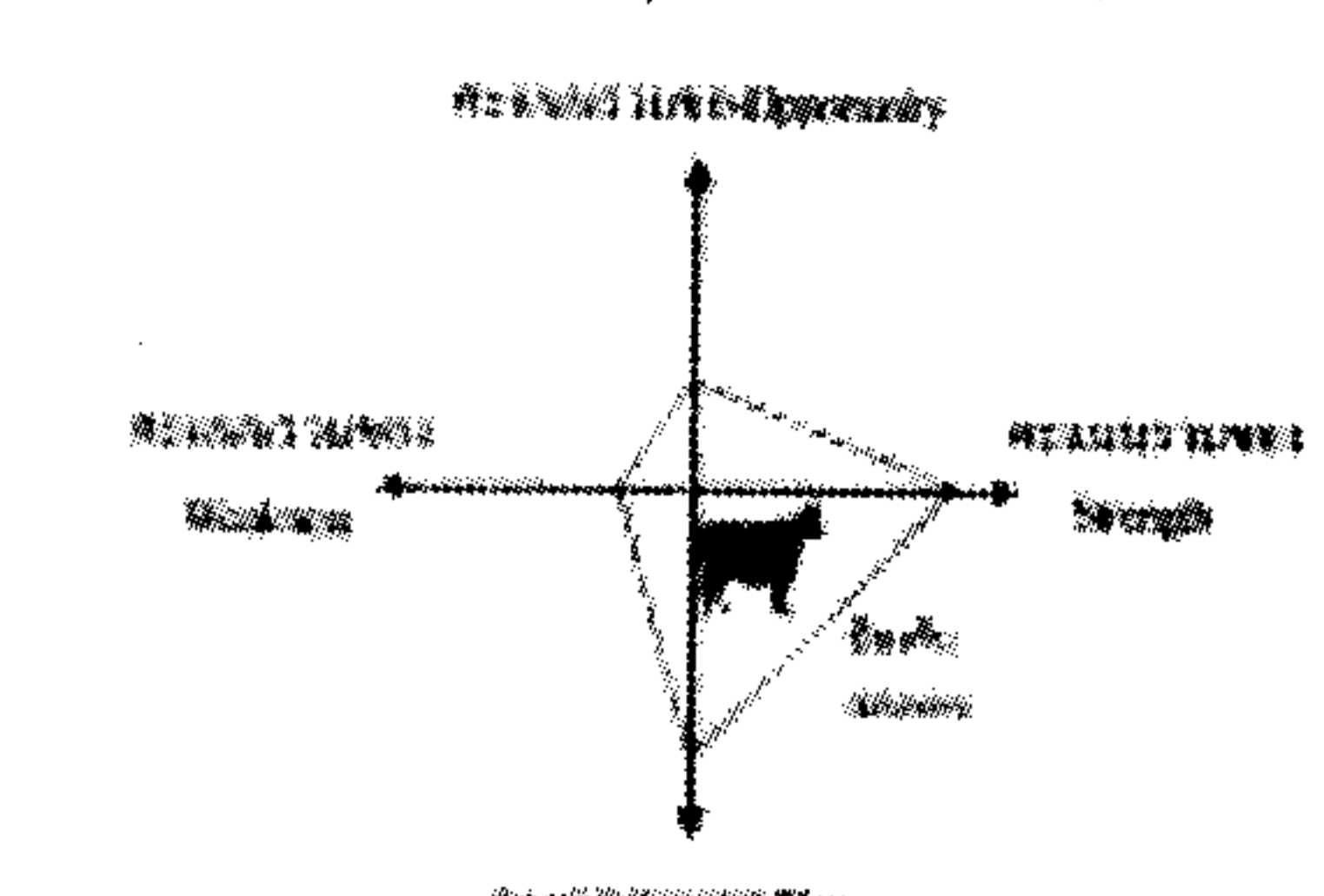
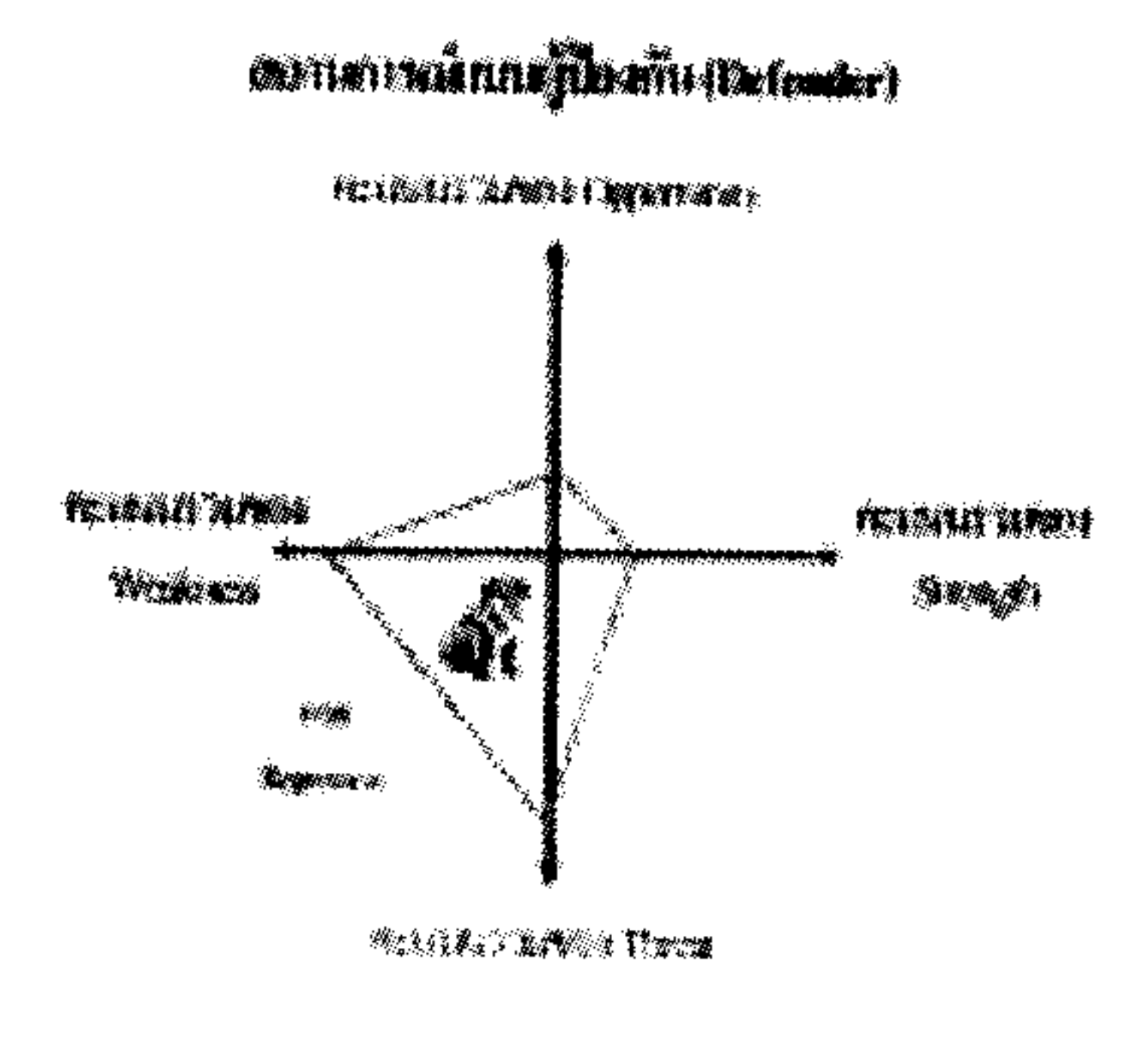
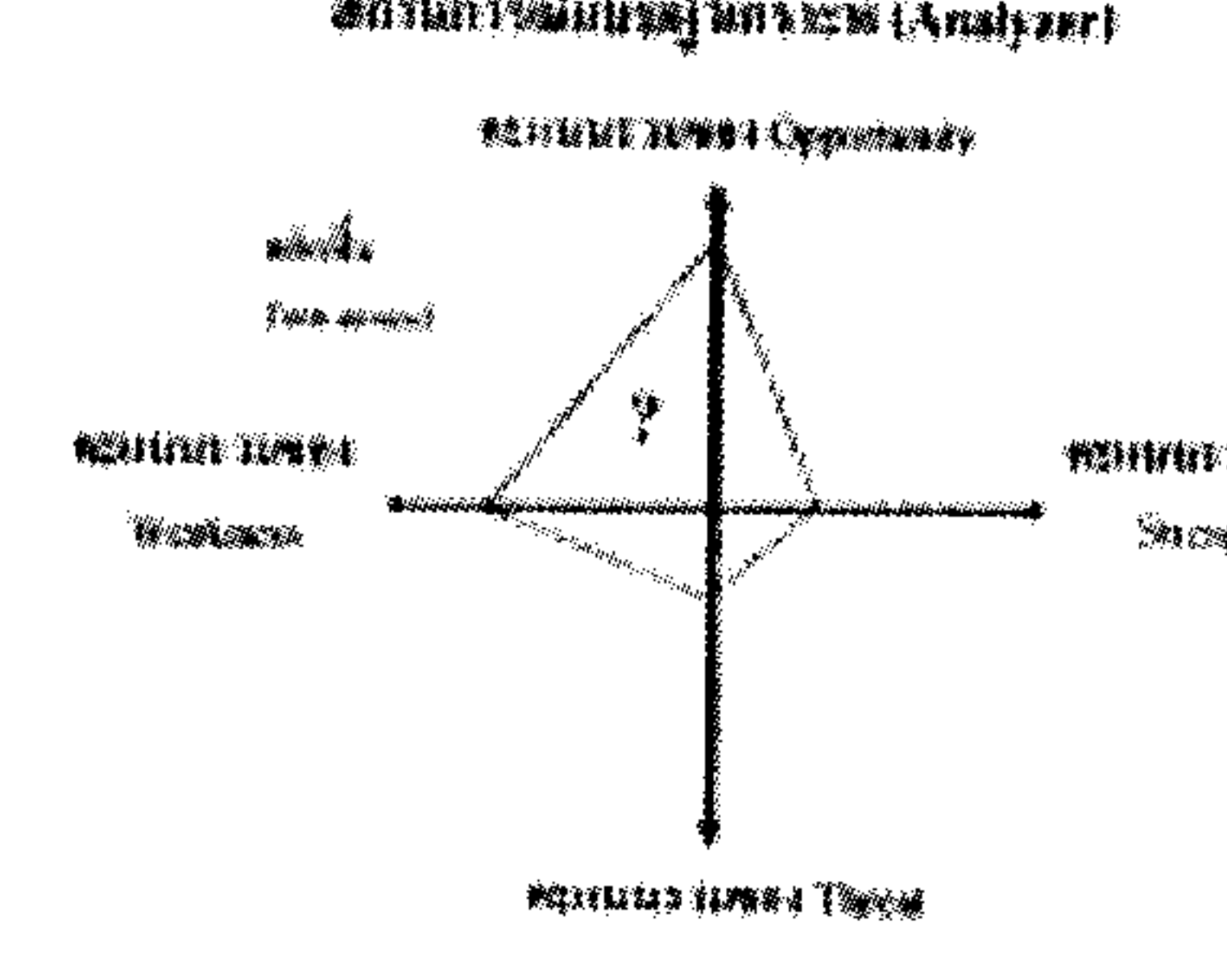
พอให้คะแนนตามตารางเสร็จแล้วนำมาลงกราฟ (ตัวอย่างกราฟ)

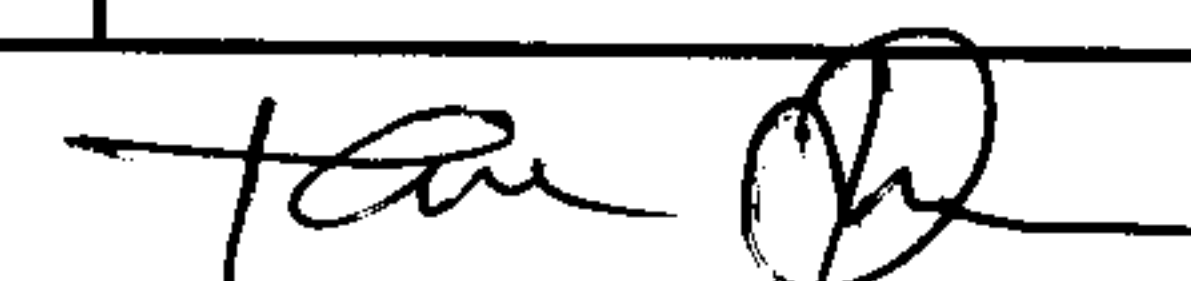
รูปที่ 1 สักยภาพการพัฒนาขององค์กร

ซึ่งผลของกราฟที่ได้จะแสดงให้เห็นถึงผลของการวิเคราะห์ว่าองค์กรอยู่ในสถานการณ์แบบใด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ หรือ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาองค์กรได้อย่างเหมาะสม

ตารางแสดงสถานการณ์ต่างๆ หลังจากการให้คะแนนในกราฟ

สถานการณ์ (Situations)	ตำแหน่ง (Positions)
<p>1. SO Strategies เป็นสถานการณ์ที่ได้เปรียบมากที่สุดเพราะประกอบไปด้วยโอกาสจากปัจจัยภายนอก และจุดแข็งขององค์กร หรืออาจใช้คำย่อว่า กลยุทธ์ "ภายนอกดีและภายในเด่น" ถือเป็นสถานการณ์ดาวรุ่ง (Public sector star)</p>	<p>สถานการณ์ที่มีแนวโน้มรุ่งโรจน์ (Prosperer) โอกาสสูง (High Opportunity)</p>
<p>2. ST Strategies เป็นสถานการณ์ที่มีอุปสรรคจากภายนอก แต่ภายในองค์กรยังมีจุดแข็งอยู่ หรืออาจใช้คำย่อว่ากลยุทธ์ "ภายนอกด้อยแต่ภายในเด่น" ถือเป็นสถานการณ์แม่วัวให้นม (Cash cows)</p>	<p>สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (Reactor) โอกาสสูง (High Opportunity)</p>
<p>3. WT Strategies เป็นส่วนที่ต้องคำนึงกลยุทธ์โดยมีความระมัดระวังมากที่สุด เนื่องจากเป็นกลยุทธ์ที่จะต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขจุดอ่อนขององค์กรและเป็นการหลบหนีอุปสรรคจากปัจจัยภายนอก จึงถือได้ว่ากลยุทธ์ในส่วนนี้เป็นส่วนที่เสี่ยงปรึชมากที่สุด หรืออาจใช้คำย่อว่ากลยุทธ์ "ภายนอกด้อยและภายในด้อย" ถือเป็นสถานการณ์ที่อาจถูกเก็บใส่ลิ้นชัก (Back drawer issues) หรือสุนัข (Dog)</p>	<p>สถานการณ์ที่ถดถอย (Defender) โอกาสสูง (High Opportunity)</p>
<p>4. WO Strategies เป็นกลยุทธ์ที่ใช้ความได้เปรียบในโอกาสจากปัจจัยภายนอกมาปิดจุดอ่อนขององค์กร หรืออาจใช้คำย่อว่ากลยุทธ์ "ภายนอกดีแต่ภายในด้อย" ถือเป็นสถานการณ์กล่องร้อนทางการเมือง (Political hot box) หรือปัญหาภายในที่ต้องหาทางแก้ไข (Question) โดยการพัฒนาองค์ประกอบด้านต่างๆภายในองค์กร</p>	<p>สถานการณ์ที่มีแนวโน้มการถดถอย (Analyzer) โอกาสสูง (High Opportunity)</p>

นางสาวกชพรรณ พงษ์พยัคเลิศ
ผู้สรุปองค์ความรู้

วันที่เผยแพร่องค์ความรู้
วันที่ 30 สิงหาคม 2555